

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Kompetenza Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tas-16 ta' Settembru, 2020

Appell Inferjuri Numru 110/2018LM

Maria Antonia k/a Tania Mangion
bin-numru tal-karta tal-identità 382864(M)
("l-appellata")

vs.

Bank of Valletta p.l.c. (C 2833)
("is-socjetà appellanta")

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mis-socjetà intimata **Bank of Valletta p.l.c.** [minn issa 'l quddiem "is-socjetà appellanta"] mid-deċiżjoni mogħtija fit-12 ta' Settembru, 2018, [minn issa 'l quddiem "id-deċiżjoni appellata"], mill-Arbitru

Għas-Servizzi Finanzjarji [minn issa 'l quddiem "l-Arbitru"], li permezz tagħha ddeċieda dwar l-ilment tar-rikorrenti **Maria Antonia k/a Tania Mangion** [minn issa 'l quddiem "l-appellata"] billi *ai termini* tal-paragrafu (iv) tas-subinċiż 26(3)(ċ) tal-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta ordna lis-soċjetà appellanta sabiex tħallas lill-appellata s-somma ta' €4,453.15 (erbat elef erba' mija tlieta u ħamsin Euro u ħmistax-il ċenteżmu), bl-imgħaxijiet legali mid-data li fiha l-appellata pprezentat l-ilment tagħha quddiem l-Arbitru, sad-data tal-pagament effettiv u bl-ispejjeż kontriha.

Fatti

2. Il-fatti ta' dan il-każ huma kważi kollha identiċi għal dak tal-appell deċiż minn din il-Qorti kif diversament preseduta, fis-16 ta' Diċembru, 2019, fl-ismijiet **Finco Treasury Management Limited għall-kont u benefiċċju tal-Provinċjal Maltija tal-Agostinjani et vs. La Valette Funds SICAV p.l.c. et** (Appell numru 23/2018).

3. Għandu jingħad li fil-każ odjern l-appellata kienet aċċettat l-offerta tas-soċjetà appellanta fl-20 ta' Ġunju, 2011, skont kif jirriżulta mill-kopja tal-'*Form of Acceptance and Transfer*' esebita *a fol. 13* tal-atti, sabiex b'hekk hija kienet intitolata għall-ħlas tas-somma ta' €13,359.46 (tlettax-il elf tliet mija disgħa u ħamsin Euro u sitta u erbgħin ċenteżmu). L-appellata kienet investiet is-somma ta' għoxrin elf Euro (€20,000.00) fil-fond magħruf bħala *La Vallette Multi Manager Property Fund* [minn issa 'l quddiem "LVMMPPF"], kif jirriżulta mill-kopja tal-*Contract Note a fol. 10* esebita fl-atti.

Mertu

4. Fit-28 ta' Ġunju, 2016 l-appellata intavolat proċeduri quddiem l-Arbitru permezz tal-preżentata ta' ilment fejn, filwaqt li ddikjarat li hija kienet investiet f'17,812.614 (sbatax-il elf tmien mija tnax punt sitta wieħed erbgħa) sehem fil-LVMMPF, talbet li ssir investigazzjoni dwar il-fatt li hija ma kinitx irċeviet bħall-investituri oħra, kumpens fl-ammont ta' ħamsa u għoxrin ċenteżmu (€0.25c) għal kull sehem li kellha fil-fond.

5. Is-soċjetà appellanti wiegħbet għall-ilment billi eċċepiet is-segwent: preliminarjament (a) l-Arbitru ma kellux il-kompetenza skont il-liġi sabiex jieħu deċiżjoni fir-rigward tal-kuntratt ta' tranżazzjoni bejn il-partijiet; (b) l-Arbitru ma kellux jieħu konjizzjoni tal-ilment *ai termini* tal-para. (ċ) tas-subartikolu 21(2) tal-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta stante li kienet seħħet tranżazzjoni; (ċ) l-Arbitru ma setax jieħu konjizzjoni tal-każ stante li huwa kellu s-setgħa li jittratta biss ilmenti mressqa minn "klijenti eligibbli"; (d) is-soċjetà appellanta ma kinitx il-legittimu kontradittur; (e) l-appellata kienet biegħet u ttrasferiet id-drittijiet kollha tagħha, anki dawk litigjużi, lill-istess soċjetà appellanta; (f) il-preskrizzjoni a tenur tal-artikolu 1222 u tal-artikolu 2153 tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta; (g) l-appellata kellha turi li hija kienet "*inexperienced investor*"; u fil-mertu eċċepiet li (g) is-soċjetà appellanta ma kienet bl-ebda mod responsabbli għall-ħlas ta' danni jew xort'oħra lill-appellata għal xi aġir allegatament illegali da parti tagħha; (għ) l-ispejjeż tal-proċedura kellhom jithallsu mill-appellata.

Id-Deciżjoni Appellata

6. L-Arbitru wasal għad-deciżjoni appellata wara li għamel is-segwenti konsiderazzjonijiet rilevanti għall-appell odjern:

“Eċċezzjonijiet Preliminari

Eċċezzjonijiet dwar Ġurisdizzjoni

Il-provditur tas-servizz qajjem tlett eċċezzjonijiet li l-Arbitru m’għandux il-kompetenza li jisma’ dan il-każ għaliex m’għandux il-kompetenza taħt il-liġi li jiddeċiedi dwar kuntratt ta’ tranzazzjoni bejn il-partijiet li saret res judicata liema kwistjoni tista’ titqajjem biss quddiem il-Prim’Awla tal-Qorti Ċivili b’mod esklussiv; li għalhekk l-ilment huwa wieħed frivolu u vessatorju ai termini tal-Artikolu 21(2)(ċ) tal-Kap. 555 u fil-konfront tal-BOV l-ilment atrici m’hijiex ‘klijenti eligibbli’.

L-Arbitru ser jittratta dawn it-tlett eċċezzjonijiet flimkien.

L-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji gie mwaqqaf permezz tal-Att XVI tal-2016 (Kap. 555 tal-Liġijiet ta’ Malta) li stabbilixxa l-kompetenza tiegħu. Għalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru ma tiddependix fuq ir-rieda jew ix-xewqa tal-partijiet jew il-materja li dwarha jiġi mitlub jiddeċiedi, iżda hija stabbilita fuq kriterji oġġettivi li l-leġislatur deherlu li għandu jstabbilixxi.

Skont il-Kap. 555 tal-Liġijiet ta’ Malta, (fn. 21 Art. 21(1)(b) tal-Kap. 555) l-Arbitru għandu l-kompetenza li ‘jisma’ lmenti skont il-funzjonijiet tiegħu taħt l-Artikolu 19 (1) fir-rigward tal-imġiba ta’ provditur tas-servizzi finanzjarji.’ M’hemm l-ebda kwalifika dwar il-materja tal-ilment u l-Arbitru jista’ jisma’ kwalunkwe ilment imressaq minn klijent eligibbli kontra provditur tas-servizzi finanzjarji dejjem fil-limiti tal-istess Att.

Dan huwa imsaħħah minn dak li hemm provdut fl-Artikolu 19 (1) fejn il-funzjoni primarja tal-Arbitru hija deskritta bħala dik li ‘jittratta lmenti mressqa minn klijenti eligibbli.’ L-istess, m’hemm l-ebda limitazzjoni xi jkun l-ilment imressaq sakemm jaqa’ fil-parametri tal-istess Kap. 555.

Għalhekk, it-test tal-kompetenza huwa li min iressaq l-ilment irid ikun “klijent eligibbli” u kontra min jitressaq l-ilment irid ikun ‘provditur tas-servizzi finanzjarji’ skont id-definizzjoni tal-Kap. 555.

“Klijent eliġibbli” huwa definit bħala: “klijent li jkun konsumatur ta’ provditur tas-servizzi finanzjarji, jew li lillu l-provditur tas-servizzi finanzjarji jkun offra li jipprovi xi servizz finanzjarju, jew li talab il-provdiment ta’ xi servizz finanzjarju minn provditur tas-servizzi finanzjarji.” (fn. 22 Kap. 555, Art.2) L-istess artikolu jipprovi li “klijent’ għandu jinkludi, persuna fizika, inklużi s-suċċessuri tagħha fit-titolu jew mikrointrapriża.”

Il-liġi tistabbilixxi wkoll min hu provditur tas-servizzi finanzjarji:

“provditur tas-servizzi finanzjarji’ tfisser provditur tas-servizzi finanzjarji li jkun jew li jkun ġie liċenzjat jew awtorizzat xort’oħra mill-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta’ Malta skont l-Att dwar l-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta’ Malta jew kull liġi oħra tas-servizzi finanzjarji, inkluż iżda mhux limitat għal servizzi ta’ investiment, ibbankjar, istituzzjonijiet finanzjarji, karti ta’ kreditu, pensjonijiet u assigurazzjoni...” (fn. 23 Ibid.)

L-ilmentatriċi odjerna hija klijent eliġibbli filwaqt li l-provditur tas-servizz huwa provditur tas-servizz skont id-definizzjoni tal-Kap. 555 fuq citat.

Għalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru tiskatta hekk kif jiġu sodisfatti dawn irrekwiżiti tal-liġi u, għaladarba tiskatta din il-kompetenza, l-Arbitru mhuwiex ristrett biex jisma’ ilment, tkun xi tkun il-materja u l-kwalità tiegħu, basta jkun marbut ma’ xi servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u mogħti minn provditur ta’ servizz li jaqa’ taħt id-definizzjoni tal-liġi.

Il-leġislatur bl-ebda mod ma illimita l-kompetenza tal-Arbitru ħlief għal dak li jipprovi l-istess Att. Perezempju, l-Arbitru jista’ jisma’ każi li jmorru lura sal-1 ta’ Mejju 2004, (u mhux aktar), u “jista’ jagħti rimedju pekunjarju għal kull ilment sa massimu ta’ €250,000.”

Li kieku l-leġislatur ried jillimita l-kompetenza tal-Arbitru, fiċ-ċirkostanzi li qed jgħid il-provditur tas-servizz, allura kieku kien jagħmel hekk, imma dan il-leġislatur m’għamlux.

Għalhekk l-Arbitru qed jiċċad l-eċċezzjonijiet dwar kompetenza u, għaladarba ġie deċiż li l-ilmentatriċi hija klijent eliġibbli u tista’ tressaq ilment, allura m’hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment tagħha.

Issa l-Arbitru ser jittratta dak li qal il-provditur tas-servizzi finanzjarji li qed isostni li l-każ huwa wieħed magħluq għaliex seħħet tranżazzjoni bejn il-partijiet liema tranżazzjoni għandha l-effett ta’ res judicata bejn il-partijiet.

U, in sostenn ta' dan, il-provditur tas-servizz jagħmel referenza għal dak li jipprovdi l-Kodiċi Ċivili.

M'hemm l-ebda dubju li l-provditur tas-servizz kien qed joffri (taħt xi kwalità jew oħra) servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji. Il-provditur tas-servizz mhijiex kumpannija ordinarja li daħlet f'xi kuntratt sempliċi ma' kontraent ieħor, imma l-provditur tas-servizz hija kumpannija li taħdem fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u hija soġġetta għal skrutinju akbar, anke minn regoli ad hoc, li japplikaw f'dak il-qasam, dejjem biex jiġi protett l-investitur.

M'hemm l-ebda dubju lanqas li s-servizz jikkostitwixxi kuntratt bejn konsumatur u kummerċjant u, għalhekk, japplikaw għal din ir-relazzjoni ġuridika kemm liġijiet, regoli u regolamenti prattiċi u professjonali stabbiliti u linji gwida minn awtoritajiet superviżjonali nazzjonali u tal-Unjoni Ewropea, u anke liġijiet u Direttivi (fn. 24 Kap. 555, Art. 19(3)(ċ)) li saru biex jagħtu protezzjoni lill-konsumatur.

Din ir-relazzjoni ġuridika li nħolqot bejn l-ilmentatriċi u l-provditur tas-servizz m'hijiex waħda regolata esklussivament mill-Kodiċi Ċivili u fejn si tratta relazzjoni bejn konsumatur u kummerċjant, japplikaw il-provedimenti tal-Kap. 378 tal-Liġijiet ta' Malta, u f'din ir-relazzjoni meta jintużaw espressjonijiet mhux ġusti, il-provedimenti tal-Kap. 378 jipprevalu fuq il-Kodiċi Ċivili u l-Kodiċi tal-Kummerċ. (fn. 25 Kap.378, Art. 47(B))

L-Arbitru daħal fil-fond fuq din il-kwistjoni fil-Każ Nru. 028/2016 deċiż minnu fit-23 ta' Frar 2018, (fn. 26 Dan il-każ jinsab fuq il-link: <https://financiarbiter.org.mt/en/AboutUs/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20p.l.c.%20et.pdf>) u semma r-raġunijiet għalfejn ma seħħietx tranzazzjoni bejn il-provdituri tas-servizz u l-konsumatur.

L-Arbitru spjega li anke skont deċiżjonijiet tal-Qorti tal-Appell, il-kunċett tal-pacta sunt servanda f'dawn il-każi fejn si tratta kuntratt bejn konsumatur u kummerċjant kellu l-limitazzjonijiet tiegħu. Spjega wkoll kif l-Offerta u l-kuntratt ta' Aċċettazzjoni saru f'ċirkustanzi fejn il-konsumatur ma kellux wisq għażla ħlief li jaċċetta din l-Offerta; u l-klawsoli tal-Offerta fil-bidu tagħha, u l-klawsoli 2.9 u 3(a) tal-istess Offerta, kif ukoll kull fejn hemm li l-ilmentaturi kienu qed iċedu d-drittijiet litigjużi tagħhom, jew li b'xi mod kienu qed iċedu kwalunkwe drittijiet li kellhom, għandhom jitqiesu klawsoli inġusti u pprojbiti u jitqiesu daqslikieku qatt ma ddaħħlu.

Ġaladarba dawn il-klawsoli tqiesu li m'għandhom l-ebda effett, għalhekk jitqies li ma seħħet l-ebda tranżazzjoni bejn l-ilmentatriċi u l-provdituri tas-servizz li teskludi lill-Arbitru milli jindaga l-mertu tal-każ.

Peress li l-Arbitru daħal fil-fond fuq din il-kwistjoni, a skans ta' repetizzjoni u sabiex jittratta l-ilment kemm jista' jkun b'mod 'ekonomiku u mħaffe', (fn. 27 Kap. 555, Art 19(3)(d)) qiegħed jagħmel referenza għal dak li ġie deċiż minnu fil-Każ Nru. 028/2016 fit-23 ta' Frar 2018, u r-raġunijiet u l-motivazzjoni li ta f'dak il-każ f'dan ir-rigward, għandhom jgħoddu wkoll għal dan il-każ.

Irid jingħad ukoll li l-MFSA qatt ma qieset li għax il-klijenti kienu iffirmaw l-Offerta u l-Aċċettazzjoni dan kien jammonta għal tranżazzjoni finali.

Għall-MFSA, l-Offerta ma kinitx tikkonkludi l-każ, kif kienet l-intenzjoni tal-BOV li min jeħodha kien ikun qed iċedi kwalunkwe dritt legali kontra l-BOV. Fil-fatt, permezz ta' Direttiva tat-28 ta' Ġunju 2011, (fn. 28 MFSA MR 11/2011) l-MFSA obligat lill-Bank biex jiżgura illi l-aċċettazzjoni ta' din l-Offerta kellha tkun mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe dritt li wħud mill-investituri kellhom għal kumpens jew, addirittura, jergħu jitpoġġew fil-qagħda finanzjarja tagħhom qabel ma investew fil-Property Fund.

F'ittra li l-MFSA kitbet lill-BOV fl-1 ta' Ġunju 2012, (fn. 29 Fl-atti tal-Appell quddiem il-Financial Services Tribunal fl-ismijiet Bank of Valletta p.l.c. vs Malta Financial Services Authority: Ittra iffirmata mid-Director General tal-MFSA liċ-Chairman tal-Bank of Valletta p.l.c. Dan l-appell ma kienx tkompla mill-BOV.) l-MFSA ukoll ma qiesetx il-każ magħluq bl-aċċettazzjoni tal-Offerta tant li infurmat lill-Bank li kienet ser tappunta kumpannija professjonali u indipendenti biex tirrevedi l-files ta' klijenti li setgħu ma kinux 'Experienced Investors'.

Fil-fatt, għal dan il-għan, l-MFSA appuntat lil Mazars biex min ma kienx 'Experienced Investor' kellu jingħata kumpens, ħaġa li de facto giet aċċettata mill-BOV.

Għaldaqstant, għar-raġunijiet kollha mogħtija aktar 'il fuq, l-Arbitru jiddeċiedi li ma kinitx seħħet tranżazzjoni finali u qed jiċħad l-eċċezzjonijiet dwar kompetenza; u, ġaladarba ġie deċiż li l-ilmentatriċi hija klijenta eliġibbli u tista' tressaq l-ilment, allura m'hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment tagħha u ser jikkunsidrah."

L-Appell

7. Is-soċjetà appellanta pprezentat ir-rikors tal-appell tagħha fit-2 ta' Ottubru, 2018, fejn talbet lil din il-Qorti sabiex tħassar u tirrevoka d-deċiżjoni appellata, filwaqt li tilqa' l-eċċezzjonijiet tagħha, jew liema minnhom, u tiċhad it-talbiet kollha tal-ilmentatriċi. Is-soċjetà appellanta tgħid li tħoss ruħha aggravata bid-deċiżjoni appellata għaliex: (1) l-Arbitru ma kellu l-ebda kompetenza jiddeċiedi l-ilment; (2) l-appellata ma kellha l-ebda interess ġuridiku; (3) l-azzjoni tal-appellata hija preskritta; (4) l-Arbitru ddeċieda li l-appellata ma kinitx investitur b'esperjenza; (6) l-Arbitru għamel żbalji fil-kalkoli tal-kumpens.

8. Permezz tad-digriet tagħha tas-17 ta' Ġunju, 2020, din il-Qorti fid-dawl ta' dak li jipprova għalih il-para. (e) tas-subartikolu 19(3) tal-Kap. 555, irrevokat *contrario imperio* d-digriet tagħha, kif diversament preseduta, tas-26 ta' Ottubru, 2018, u ordnat l-isfilz tan-nota li kienet giet ipprezentata mis-soċjetà appellanta fis-16 ta' Ottubru, 2019, filwaqt li skartat l-eċċezzjoni ta' preskrizzjoni eċċepita minnha a tenur tal-para. (f) tal-artikolu 2156 tal-Kap. 16.

9. L-appellata għażlet li ma twegibx.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

10. Sabiex il-Qorti tevita tirrepeti dak kollu li diġà ntqal fis-sentenza tal-appell tagħha tas-16 ta' Diċembru, 2019, fl-ismijiet **Finco Treasury Management Limited għall-kont u benefiċċju tal-Provincjal Maltija tal-**

Agostinjani et vs. La Valette Funds SICAV p.l.c. et (Appell numru 23/2018) u li għaliha għamlet riferiment aktar 'il fuq f'din is-sentenza, tiddikjara li l-konsiderazzjonijiet *kollha* li għamlet f'dik is-sentenza japplikaw *mutatis mutandis* għal dan l-appell u m'għandhiex x'izzid magħha.

Decide

Għaldaqstant, għall-istess raġunijiet li ngħataw fis-sentenza mogħtija fis-16 ta' Diċembru, 2019, minn din il-Qorti kif diversament ippreseduta, fl-ismijiet Finco Treasury Management Limited għall-kont u beneficiċċju tal-Provinċjal Maltija tal-Agostinjani et vs. La Valette Funds SICAV p.l.c. et (Appell numru 23/2018), tilqa' l-appell tas-soċjetà appellanta u tħassar id-deċiżjoni tal-Arbitru tat-12 ta' Settembru, 2018, filwaqt li tiċhad l-ilment tal-appellata bl-ispejjeż kontriha.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**